

Bemærkninger til forslaget

Som bekendt fik Danmark i 1993 fire forbehold over for EF/EU-samarbejdet. Her har særlig forbeholdet over for retssamarbejdet og unionsborgerskabet haft det tiltænkte formål at sikre, at Danmark uden indblanding fra EU kunne bestemme over sin egen udlændingepolitik.

På trods af forbeholdet over for unionsborgerskabet har netop dette supplerende statsborgerskab udgjort hovedkimen til EF-Domstolens aktivisme. Utallige politikere har forsikret os om, at unionsborgerskabet ikke betød noget, fordi det ikke skulle erstatte, men blot supplere vores danske statsborgerskab. I dag ser vi, at et supplement i denne sammenhæng reelt betyder et alternativt sæt rettigheder. På den baggrund har unionsborgerskabet vist sig at være det største gennembrud for tilhængerne af Europas Forenede Stater. Og forbeholdet over for unionsborgerskabet er regulært bedrag. I samtlige domme, hvor EF-Domstolen behandler sociale eller udlændingeretlige sager, henvises der til unionsborgerskabet. Og i samtlige forslag til direktiver, som Kommissionen efterfølgende har fremsat, henvises der til unionsborgerskabet som grundlag for at danne et sæt parallelle regler. Et par eksempler er på sin plads:

I Carpentersagen (sag C-60/00) fik en filippinsk hustru opholdstilladelse i EU, fordi hun passede sin britiske ægtemands børn fra tidligere ægteskab under ægtemandens ophold som tjenesteyder uden for UK, der var oprindelseslandet. Der henvises som begrundelse til ægtemandens (mr. Carpenters) unionsborgerskab. Særlig for studerende har der været en livlig udvikling. Mens EF-Domstolen i 1986 slog fast, at studerendes EU-rettigheder ikke skulle omfatte sociale ydelser i værtslandet, blev dette efter unionsborgerskabets indførelse ændret i den senere Grzelczykdom (sag C-184/99), hvor man med direkte henvisning til unionsborgerskabet tildelte sagsøgeren ret til offentlig studiefærdighed.

I sagen D'Hoop (sag C-224/98) udtaler EF-Domstolen direkte, at unionsborgerskabet udgør unionsborgernes grundlæggende, af EU-retten afledte, personlige adkomst til – uanset deres nationalitet – at

nyde samme rettigheder som alle andre personer i samme situation. Hvem sagde, at unionsborgerskabet ikke spillede nogen rolle? Det supplerer nemlig ikke blot, men erstatter reelt de nationale regler, når det ophæver forskellen på svenskere, danskere og grækere. Alle er unionsborgere og har krav på at blive behandlet efter samme regler. Helt vild er sagen Cathrine Zhu (sag C-200/02), hvor kinesiske forældre kom til Irland for at føde og deraf automatisk fik opholdstilladelse i EU, fordi deres barn var født i Irland – og dermed havde unionsborgerskab.

I bedste fald har danske politikere siden 1993 været uvidende om, at det danske forbehold over for unionsborgerskabet har været uden nogen effekt. I værste fald har de holdt det skjult og talt mod bedre vidende. Ikke desto mindre er det enkelt at placere ansvaret for den omfattende integration, vi er vidner til i dag. Ansvar ligger i EU, ved EF-Domstolen og blandt de danske politikere, som enten ikke har forstået, hvad der skete omkring dem, eller har været ligeglade. Uanset hvem der bærer ansvaret, er tiden nu kommet til at tage et opgør med EU's integration. Vi kræver, at forbeholdet over for unionsborgerskabet bliver respekteret, at vores udlændingepolitik forbliver urørt af EU, og at vort land ledes af folkevalgte politikere – ikke af udpegede dommere.

Retsforbeholdet har også med Metockdommen (sag C-127/08) vist sig utilstrækkeligt. I stedet for at fastholde udlændingepolitikken under EF-traktatens tredje del, afsnit IV, som er retsforbeholdets dækningsområde, har EF-Domstolen nu udvidet disse reglers anvendelsesområde. Det er sket ved at fjerne kravet om, at tredjelandstatsborgere skal have lovligt ophold efter de nationale regler, før de kan benytte sig af EU-regler, der er udviklet under det indre marked. Siden Maastrichttraktaten har udviklingen af sociale og udlændingepolitiske rettigheder under det indre marked virkelig taget fart; og med tilsidesættelsen af kravet om lovligt ophold har EF-Domstolen slået bunden ud af vores retsforbehold. På den baggrund vil forslagsstillerne pålægge regeringen at arbejde i EU for et nyt